

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἄπ. 1,10)

Περίοδος Δ' - Ἔτος Κ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 1010 ²	Τοῦ ἁγίου Ἰακώβου τοῦ Ἀδελφοθέου Πέμπτη 23 Ὀκτωβρίου 2014 (2003)	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος Ν. Καντιώτης
--	---	---

Βίος καὶ ἔργα ἁγίου Ἰακώβου τοῦ ἀδελφοθέου

Σήμερα, ἀγαπητοί μου, 23 Ὀκτωβρίου, ἡ ἁγία μας Ἐκκλησία ἐορτάζει τὴ μνήμη τοῦ ἁγίου Ἰακώβου. Ἀλλὰ τὸ ὄνομα Ἰάκωβος δὲν τὸ φέρει μόνο ὁ ἅγιος πού ἐορτάζουμε σήμερα. Ἄν ἀνοίξουμε τὰ συναξάρια, δηλαδή τοὺς βίους τῶν ἁγίων, θὰ δοῦμε ὅτι μὲ τὸ ὄνομα Ἰάκωβος φέρονται - ὀνομάζονται δεκαεννέα (19) ἅγιοι τῆς Ἐκκλησίας μας! Αὐτοὶ ἔζησαν σὲ διάφορες ἐποχές καὶ σὲ διάφορες χῶρες. Ἄλλοι ἀπ' αὐτοὺς ἦταν ἀσκηταί, ἄλλοι ἔζησαν μέσ' στὶς πολιτείες ὡς ἱερεῖς καὶ ἐπίσκοποι, καὶ ἄλλοι ἦταν μάρτυρες καὶ ὁμολογηταί.

Ὅπως στὸν φυσικὸ οὐρανὸ ὑπάρχουν ἀστερισμοί, ἔτσι καὶ οἱ ἅγιοι Ἰάκωβοι εἶνε ἓνας ἀστερισμὸς στὸν πνευματικὸ οὐρανὸ τῆς Ἐκκλησίας. Γιατὶ **κάθε ἅγιος εἶνε ἓνα ἀστέρι**. Κι ὅπως λάμπουν τ' ἀστέρια, ἔτσι λάμπουν καὶ οἱ ἅγιοι. Λάμπουν μὲ τὴ διδασκαλία τους, μὲ τὰ θαύματά τους, μὲ τὸν ἅγιο βίον τους, μὲ τὶς προφητείες τους, μὲ τὸ μαρτυρικὸ τέλος τους.

Κι ὅπως ἀστέρι ἀπὸ ἀστέρι διαφέρει, ἔτσι καὶ οἱ ἅγιοι διαφέρουν μεταξύ τους. Καὶ ἀνάμεσα στοὺς δεκαεννέα ἁγίους πού φέρουν τὸ ὄνομα Ἰάκωβος, **δύο λάμπουν** ὡς ἀστέρια πρώτου μεγέθους· ὁ ἓνας εἶνε ὁ Ἰάκωβος ὁ ἀδελφὸς τοῦ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου, ἓνας ἀπὸ τοὺς δώδεκα ἀποστόλους· καὶ ὁ ἄλλος εἶνε αὐτὸς πού τιμοῦμε σήμερα.

Ὁ σημερινὸς ἅγιος Ἰάκωβος, ἀγαπητοί μου, πρὸς διάκρισιν ἀπὸ τοὺς ἄλλους ὁμωνύμους του, ὀνομάζεται *ἀδελφόθεος*, ἀδελφὸς δηλαδή τοῦ Θεοῦ, δηλαδή τοῦ Χριστοῦ. Αὐτὴ ἡ λέξι σκανδαλίζει πολλοὺς καὶ διερωτῶνται: Γιατὶ ὀνομάζεται *ἀδελφόθεος*; **εἶχε ὁ Χριστὸς ἄλλα ἀδέρφια**;

Ὅχι· κατὰ σάρκα δὲν εἶχε. Διότι ὁ Χριστὸς ὁ Κύριός μας δὲν γεννήθηκε ὅπως γεννηθήκαμε ὅλοι ἐμεῖς, κατὰ φυσικὸ τρόπο· γεννήθηκε κατὰ τρόπο ὑπερφυσικό· γεννήθηκε «ἐκ Πνεύματος ἁγίου» (Ματθ. 1,20) καὶ ἀπὸ τὰ καθαρῶ-

τατα σπλάχνα τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου. **Ἡ Παναγία ὑπήρξε** παρθένος· παρθένος προτοῦ νὰ γεννήσῃ, παρθένος ὅταν γέννησε, παρθένος μετὰ τὴ γέννησι τοῦ Χριστοῦ. Δηλαδή, **ἀειπαρθένος**· καὶ γι' αὐτὸ ἐμεῖς οἱ ὀρθόδοξοι τὴν ὀνομάζουμε «ἀειπαρθένο».

Μὰ τότε πῶς ὁ Ἰάκωβος ὀνομάζεται *ἀδελφόθεος*; Ὄνομάζεται ἔτσι διότι, σύμφωνα μὲ τὴν παράδοσι τῆς Ἐκκλησίας, ὁ δίκαιος Ἰωσήφ, ὁ μνηστήρας τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, εἶχε προηγουμένως ἄλλη σύζυγο, ἡ ὁποία πέθανε. Ἀπὸ ἐκείνην εἶχε ἀποκτήσει παιδιὰ. **Στὰ μάτια τῶν ἀνθρώπων** τὰ παιδιὰ αὐτὰ ἐθεωροῦντο **ἀδέρφια τοῦ Ἰησοῦ**. Τέσσερα παιδιὰ του ἦταν ἀγόρια, ἓνα δὲ ἀπὸ αὐτὰ ὠνομαζόταν Ἰάκωβος, καὶ ἔτσι πῆρε τὸ ἐπίθετο *ἀδελφόθεος*.

Τὰ ἀδέρφια τοῦ Χριστοῦ στὴν ἀρχὴ δὲν τὸν πίστευαν. Ὅταν ἀναστήθηκε ἐκ νεκρῶν, τότε πίστεψαν κι αὐτοί, **πίστεψε καὶ ὁ Ἰάκωβος**. Ὁ Ἰάκωβος ὅμως διακρίθηκε ἀπὸ τοὺς ἄλλους. Ἀγαποῦσε τὴ νηστεία. Ἀγαποῦσε τὴν προσευχή· προσευχόταν μέρα - νύχτα, ἀδιαλείπτως. Ἐκανε δὲ καὶ γονυκλισίες τόσο πολλές, ὥστε τὰ γόνατά του εἶχαν γίνει σὰν τῆς καμήλας.

Ἦταν πιστὸς καὶ ἀγαπητὸς στὴν Ἐκκλησία. Τὸν ἀναγνώριζαν ὅλοι. Ἔτσι ἔγινε καὶ **πρῶτος ἐπίσκοπος τῆς ἐκκλησίας τῶν Ἱεροσολύμων**.

Ἄλλ' ὅπως πάντοτε μία δρᾶσι προκαλεῖ ἀντίδρασι, ἔτσι καὶ ὁ ἅγιος Ἰάκωβος μισήθηκε ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους. Τὸν συνέλαβαν καὶ τὸν ὠδήγησαν στὸ δικαστήριον. Κι ὅπως δίκασαν οἱ Ἑβραῖοι τὸ Χριστὸ καὶ τὸν πρωτομάρτυρα Στέφανο, ἔτσι δίκασαν καὶ τὸν ἅγιο Ἰάκωβο. Τὸν κατεδίκασαν σὲ θάνατο, καὶ πέθανε μαρτυρικά. Τὸν ὠδήγησαν στὸ πτερύγιον τοῦ ναοῦ, δηλαδή στὸ ἄκρον τῆς στέγης, κι ἀπὸ ἐκεῖ τὸν ἔβρισαν κάτω. Καὶ ἐνῶ ἦταν ἀκόμη ζωντανός, **τὸν θανάτωσαν** κτυπώντας τον μ' ἓνα ξύλο. Προτοῦ νὰ ξεψυχήσῃ παρακάλεσε τὸ Θεὸ νὰ συγχωρήσῃ τοὺς δημίους του.

Αὐτὸς εἶνε μὲ λίγα λόγια ὁ βίος τοῦ ἁγίου Ἰακώβου τοῦ ἀδελφοθέου. Ἀπὸ τότε ποὺ ἐζησε πέρασαν αἰῶνες. Καὶ ὁμως τὸ ὄνομά του μένει ἀλησμόνητο. «*Εἶς μνημόσυνον αἰώνιον ἔσται δίκαιος*» (Ψαλμ. 111,6· κοινῶν. θ. Λειτουργ.). Τὸν θυμᾶται ὁ λαός, καὶ **ζῆ ὁ ἅγιος Ἰακώβος μέσα στὴ συνείδησι τῆς Ἐκκλησίας**. Πῶς ζῆ; Ζῆ μὲ τὴ Λειτουργία του. Στὰ παλιὰ τὰ χρόνια ὑπῆρχαν καὶ ἄλλες λειτουργίες. Ἡ πρώτη, ἡ πιὸ ἀρχαία, ἦταν ἡ Λειτουργία ποὺ ἔκανε ὁ ἅγιος Ἰακώβος ὁ ἀδελφόθεος. Εἶνε ἓνα ἀριστούργημα, μὲ βαθειὰς καὶ πυκνὰς ἔννοιες. Ἡ θεία Λειτουργία αὐτὴ τελεῖται σήμερα μὲ μεγαλοπρέπεια στὰ Ἱεροσόλυμα, ὅπου προΐσταται ὁ ἴδιος ὁ πατριάρχης, καθὼς καὶ ἄλλοι.

Τὴ **Λειτουργία αὐτὴ τοῦ Ἰακώβου** ἤρθε ὕστερα ὁ Μέγας Βασίλειος καὶ τὴ συντόμευσε. Καὶ μετὰ ἤρθε ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος καὶ συντόμευσε καὶ αὐτὴν «*διὰ τὴν ἀσθενεῖαν τῶν ἀκουόντων*», ὅπως λέει ὁ ἅγιος Νικόδημος ὁ Ἁγιορείτης. Πάει πιά ἐκεῖνη ἡ ἐποχὴ ποὺ οἱ Χριστιανοὶ κάθονταν ἐπὶ ὧρες μέσα στὴν ἐκκλησία καὶ παρακολουθοῦσαν τὴ λατρεία. Τώρα ὅλοι εἶνε βιαστικοί, νευρικοί. Δὲν δείχνουν προσοχὴ καὶ δὲν καταλαβαίνουν. Ὅπως μπαίνουν, ἔτσι βγαίνουν. Πρέπει νὰ ἐπανεέλθουμε σὲ μιὰ ἀπλότητα λατρείας, ποὺ ὁ λαὸς ν' ἀκούη λίγα καθαρὰ πράγματα καὶ νὰ ὠφεληθῆται. Ἔνας λόγος ποὺ σήμερα ὁ κόσμος δὲν ἐκκλησιάζεται, εἶνε κι αὐτός. Εἶνε ἓνα πρόβλημα, ποὺ δὲν θὰ τὸ λύσουμε ἐμεῖς ἐδῶ, οὔτε κάτω στὴν Ἀθήνα· ἂν μπορῆ, θὰ τὸ λύσῃ μιὰ οἰκουμενικὴ Σύνοδος.

Στὰ παλιὰ τὰ χρόνια ξέρετε πῶς γινόταν; Μαζεύονταν οἱ Χριστιανοί, κάθονταν καὶ διάβαζαν ψαλμούς, τὸν ἀπόστολο, τὸ εὐαγγέλιο· ἔλεγε μερικὰ ἀπλᾶ λόγια ὁ ἱερεὺς· κοινωνοῦσαν ὅλοι· βοηθοῦσαν τοὺς φτωχοὺς καὶ δυστυχισμένους. Εἶχαν μιὰ **ἀπλὴ λατρεία καὶ ζωὴ**. Ἐκεῖ πρέπει νὰ ἐπανεέλθουμε. Αὐτὴ ἡ πολυτέλεια, ποὺ ὑπάρχει τώρα, δὲν ἀρμόζει. Τὰ ψαλλόμενα δὲν τὰ καταλαβαίνουν οὔτε οἱ ψαλτάδες οὔτε οἱ παπᾶδες. Ὅλοι ἔχουμε ξεφύγει. Ἡ πρᾶξις τῆς συντομεύσεως τῆς Λειτουργίας τοῦ ἁγίου Ἰακώβου δείχνει βέβαια, ὅτι ἡ Ἐκκλησία μας ἔχει δικαίωμα νὰ τροποποιῆ. Ὅχι ὁμως ἓνας ἐπίσκοπος, ἀλλὰ ὅλοι οἱ ἐπίσκοποι σὲ μιὰ οἰκουμενικὴ Σύνοδο. Γιατὶ ἂν κάνουμε ὁ καθένας κάτι μόνος μας, θὰ γίνῃ σχίσμα. Νὰ πῶς παρουσιαστήκανε οἱ παλαιοημερολογίται· διότι ἀλλάξαμε τὸ ἡμερολόγιο. Ἔτσι, ἅμα τυχὸν πειράξουμε καὶ τὴ θεία Λειτουργία, θὰ ἔχουμε νέο σχίσμα.

Ζῆ, λοιπόν, ὁ ἅγιος Ἰακώβος μὲ τὴ θεία Λει-

τουργία του. Ζῆ ἀκόμα καὶ μὲ ἓνα ἀριστούργημα ποὺ ἔχει κάνει. Εἶνε ἓνα ἀπὸ τὰ 27 βιβλία τῆς Καινῆς Διαθήκης, **ἡ καθολικὴ Ἐπιστολὴ Ἰακώβου**. Εἶνε θεόπνευστη! **Μερικὰ δείγματα** ἀπὸ τὸ περιεχόμενό της· ♦ Θέλεις νὰ δῆς ποιὸς εἶνε ὁ ἄνθρωπος τῆς καθαρᾶς θρησκείας; Εἶνε αὐτὸς ποὺ πάει στὴν ἐκκλησία, προσεύχεται, ἀνάβει κεριά, κάνει μετάνοιες; Εἶνε κι αὐτός. Ἀλλὰ τί λέει ὁ ἀπόστολος Ἰακώβος; Ὅτι «*θρησκεία καθαρὰ καὶ ἀμίαντος παρὰ τῷ Θεῷ καὶ πατρὶ αὕτη ἐστίν, ἐπισκέπτεσθαι ὄρφανούς καὶ χήρας ἐν τῇ θλίψει αὐτῶν, ἄσπιλον ἑαυτὸν τηρεῖν ἀπὸ τοῦ κόσμου*» (Ἰακ. 1,27). ♦ Ἐσὺ ὁ ἄλλος, ποὺ ἐτοιμάζεσαι στὸ δικαστήριον καὶ νὰ βάλῃς τὸ χέρι σου ἐπάνω στὸ εὐαγγέλιο καὶ νὰ ὀρκισθῆς, διάβασε προηγουμένως τὴν Ἐπιστολὴ τοῦ Ἰακώβου. Τί θὰ δῆς· ὅτι ἀπαγορεύεται ὁ ὄρκος (βλ. ἔ.ἀ. 5,12)· συμφωνεῖ ὁ Ἰακώβος μὲ τὸ Χριστό (βλ. Ματθ. 5,34-37). ♦ Σὺ ὁ πλούσιος, λέει, μὴν ὑπερηφανεύεσαι· τὰ χρήματά σου νὰ τὰ διαθέτῃς γιὰ τοὺς φτωχοὺς (βλ. Ἰακ. 5,1-6). ♦ Σὺ ποὺ εἶσαι ἄρρωστος, σὺ ποὺ βασανίζεσαι, σὺ ποὺ διαβάλλεσαι, σὺ ποὺ συκοφαντεῖσαι, σὺ ποὺ ἀδικεῖσαι στὸν κόσμον αὐτόν, ἔχε ὑπομονή (βλ. Ἰακ. 5,7-11). ♦ Σὺ ποὺ ἀφήνεις τὴ γλῶσσα σου ἐλεύθερη, πρόσεξε· ἡ γλῶσσα «*κόκκαλα δὲν ἔχει καὶ κόκκαλα τσακίζει*» (βλ. Ἰακ. 3,1-12)...

Σήμερα, στὴν ἐορτὴ του, θὰ χαρῆ ὁ ἅγιος Ἰακώβος, ἐὰν ἀνοίξετε τὴν Καινὴ Διαθήκη καὶ **διαβάσετε τὴν Ἐπιστολὴ του**. Σὰς βάζω λοιπὸν κανόνα νὰ τὸ κάνετε. Πρέπει νὰ γίνουμε Χριστιανοί. Ὅχι ἀπλῶς ν' ἀνάβουμε κεριά, νὰ κάνουμε τὸ σταυρό σας· ἀλλὰ νὰ γίνουμε πραγματικὰ Χριστιανοί. Ἔχουν τὴ συνήθεια μερικοί, νὰ διαβάζουν τὴ λεγομένη Ἁγία Ἐπιστολή. Δὲν εἶνε ὁμως αὐτὴ θεόπνευστη. Τί εἶνε ἡ Ἁγία Ἐπιστολή; ἓνα χαλικάκι. Ἐνῶ ἡ Ἐπιστολὴ τοῦ Ἰακώβου εἶνε τὸ διαμάντι.

* * *

Σήμερα, λοιπόν, ποὺ ἐορτάζουμε τὴ μνήμη τοῦ ἁγίου Ἰακώβου, συνιστῶ σὲ ὅλους καὶ **τὸ βάζω ὡς κανόνα**, –τέτοιους κανόνες ἔπρεπε νὰ βάζουν οἱ πνευματικοί–, νὰ διαβάζουν τὴν Ἐπιστολὴ του καὶ ὅλη τὴν ἁγία Γραφή. Γιατὶ ἂν ὑπάρχη ἓνας λαὸς ποὺ δὲν γνωρίζει τὴν ἁγία Γραφή, εἶνε ὁ Ἑλληνικός. Λοιπόν, συνιστῶ σὲ ὅλους σας νὰ πᾶτε στὸ σπίτι καὶ ν' ἀνοίξετε τὴν Καινὴ Διαθήκη σας, νὰ βρῆτε τὴν Ἐπιστολὴ τοῦ Ἰακώβου καὶ νὰ τὴ διαβάσετε καὶ μιὰ καὶ δυὸ φορές. Πολὺ θὰ ὠφεληθῆτε.

Εἶθε ὁ Θεός, διὰ πρεσβειῶν τοῦ ἁγίου Ἰακώβου τοῦ ἀδελφοθέου, νὰ ἐλεήσῃ καὶ σώσῃ ὅλους μας· ἀμήν.

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος**